ΑΡΙΘ. 348 — Β. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, (4)16 ΜΑΙΟΥ 1862. ΕΤΟΣ Ζ'.

Συνδρομη ετησία εν Αὐστρία φιορ. 16· εν Ελλάδι, Ιονίοις Νήσοις, Τουρκία, Αἰγύπτῳ, Γαλλία καὶ Ἀγγλία, 40 φράγκα· ἐν ταῖς Παραδουνβ. Ἡγεμονίαις 50 σβάνσικα. — Τιμὴ καταχωρίσεων, σολδία αὐστρ. 30 δι' ἕκαστον στίχον ἐκ 40 στοιχείων.

Αἱ συνδρομαὶ προπληρόνονται. Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἡμέρας μὴ ἀπηλλαγμέναι τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἅπασαι αἱ νέαι ἢ ἀνανεούμεναι συνδρομαὶ ὀφείλουν νὰ λήγωσι τὴν 30 Ἰουνίου ἢ 31 Δεκεμβρίου (Ξ. ν.)

Κατευθυντέον, εἰς Βιέννην μὲν, A la Redaction du journal grec "Ἡμέρα .., (Landstrasse Reisnerhof Nr. 481 à Vienne.)

ΗΜΕΡΑ

Ἐπιστατοῦσι δὲ καὶ ἄλλαχόσε, οἱ ΚΚ. Δ. Στουδίτης ἐν, Κωνσταντινουπόλει· Χ. Μιχαὴλ Δημητρίου ἐν Βουκουρεστίῳ· Δ. Δημόπουλος ἐν Ἰασίῳ· Κ. Θεολόγης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· Ι. Πάρσαλης ἐν Καΐρῳ· Ι. Α. Παραμυθιώτης ἐν Κερκύρᾳ· Φ. Σαρίκας ἐν Σμύρνῃ· Χ. Ν. Φιλαδελφεὺς, καὶ Ἐμ. Γεωργίου ἐν Ἀθήναις· Ν. Νικολαΐδης ἐν Σύρῳ· Α. Σ. Ἀγαπητὸς ἐν Πάτραις· Κ. Δαζηλοβίτσης ἐν Θεσσαλονίκῃ· Π. Μιχαηλίδης ἐν Ἰβραΐλᾳ· Γ. Δημόπουλος ἐν Γαλαξίῳ· Κ. Μεγακλῆς ἐν Ἀδριανουπόλει· Ἰω. Φωκᾶς ἐν Κεφαλληνίᾳ· Μ. Σκουτέλης ἐν Μιτυλήνῃ· Α. Σάλτας ἐν Κυδωνίαις· Δ. Ἀγγελίδης ἐν Φιλιππουπόλει· Λ. Δαΐζος ἐν Κύπρῳ· Μ. Σφρυνὴς ἐν Βηρυτῷ· Κ. Ν. Σιμωνίδης ἐν Κραϊόβᾳ· Χριστόφ. Μιχαὴλ ἐν Καλαφατίῳ· Michele Leeb alla Tipografia del Lloyd ἐν Τεργέστῃ.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΔΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ.

Ὁ Τύπος ἀναγγέλλει ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ ἐνίκησαν παρὰ τὴν Σκόδραν. Τὸ πρᾶγμα χρῄζει ἐπιβεβαιώσεως. Ἡ Ῥωσσία προτείνει εἰς τὰς δυνάμεις τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Μαυροβουνίου. — Στρατιωτικὴ συνωμοσία ἐν Πετρουπόλει. — Τελευταῖαι εἰδήσεις. (Ἀρίζις τοῦ πρήγκηπος Ναπολέοντος εἰς Νεάπολιν. Πτῶσις τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπουργείου, ἄρνησις τοῦ Κ. Τρικούπη νὰ σχηματίσῃ νέον, καὶ ἀναβολὴ τῶν βουλῶν.)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν Βιέννῃ, (3)15 μαΐου 1862.

Αἱ αὐστριακαὶ ἐφημερίδες δὲν ἔλυσαν εἰσέτι τὴν σιωπὴν, ὅπως διαφωτίσωσι τὸ δημόσιον περὶ τῆς παρὰ τὴν λίμνην τῆς Σκόδρας συγκροτηθείσης τὴν 26/8 μάχης. Ἡ μόνη ἐφημερὶς, ἥτις δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν κανόνα τοῦτον, εἶναι αὐτὴ ἐκείνη, ἥτις πρώτη ἀνήγγειλε τὴν μάχην τῆς Δούγας ὡς μέγαν θρίαμβον τῶν τουρκικῶν ὅπλων, διαψευσθεῖσα τόσον σκληρῶς μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Ὁ ἀναγνώστης ἐμάντευσε πιθανῶς ὅτι ὑπαινιττόμεθα τὸν Τύπον. Καὶ τὴν φορὰν ταύτην δημοσιεύει χαρᾶς εὐαγγέλια διὰ τοὺς Τουρκοφίλους, διπλῆν ἦτταν τῶν Μαυροβουνιωτῶν. Προχθὲς ὁ Κ. Λαγιάρδος, ἐρωτώμενος ἐν τῷ ἀγγλικῷ κοινοβουλίῳ "δὲν πιστεύω, ἔλεγεν, ὅτι τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν τῆς Ἑρζεγοβίνης.„ "Οταν ἄνδρες ὄντες εἰς θέσιν νὰ γινώσκωσι καλῶς τὰ συμβαίνοντα δὲν λέγωσι τί μανθάνουσιν, ἀλλὰ τί πιστεύουσι, καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ πραγμάτων τὰ ὁποῖα κοινῶς θεωροῦνται ὡς ἱστορικαὶ ἀλήθειαι, ἐπιτρέπεται, νομίζομεν, πρὸς ἡμᾶς νὰ μὴ παραδεχθῶμεν κατὰ γράμμα τὰ θριαμβευτικὰ δελτία τοῦ Τύπου, ὅστις εἰς ὢν, κινδυνεύει, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ῥητὸν, νὰ μείνῃ οὐδείς. Τὴν δυσπιστίαν ταύτην δὲν δεικνύομεν μόνον ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ὄργανα τοῦ βιενναίου τύπου. Ἰδοὺ ἐν παραδείγματι τὶ λέγει ὁ Βάνδερερ· "Διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, δι' ἧς ἡ ἐνταῦθα ὀθωμανικὴ πρεσβεία συγκοινωνεῖ μὲ τὸ δημόσιον, σήμερον ἐλάβομεν πολυστιχον ἀγγελίαν νίκης. Τοιαῦται ἀγγελίαι δύνανται ἀλανθάστως σχεδὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προμηνύματα ὅτι διὰ τῆς συνήθους ὁδοῦ θὰ λάβωμεν τὴν ἀγγελίαν ἥττης τινὸς τῶν Τούρκων.„ Τὰ ὑπὸ τοῦ Τύπου δημοσιευόμενα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς·

ΣΚΟΔΡΑ, 27/9 μαΐου.

Τὰ τακτικὰ καὶ ἄτακτα στρατεύματα, ἡνωμένα μετὰ τῶν ὀρεινῶν κατοίκων τῆς Σκόδρας, πάντες περὶ τοὺς 8000 ἄνδρας, ἐξεστράτευσαν διηρημένα εἰς 4 φάλαγγας, ἐξ ὧν αἱ δύο ἀπετέλουν τὴν ἐφεδρείαν. Ἡ πρώτη ἐπιθετικὴ φάλαγξ, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Λιβᾶ Ὀσμὰν πασσᾶ, ἐβάδισε πρὸς τὴν Φουνδίναν, ἡ δὲ δευτέρα, ὑπὸ τὸν Δηλαβὲρ πασσᾶν, εἰσήλασε τὴν πρωΐαν τῆς 26/8 διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς Βερενίτσης εἰς Κούκην, ὅπου συνηντήθη μὲ 3000 Μαυροβουνιώτας κατέχοντας ὀχυρά τινα θέσιν. Μετὰ δύωρον μάχην οἱ Μαυροβουνιῶται ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, τὰ δὲ τουρκικὰ στρατεύματα ἐκυρίευσαν δύο πυροβόλα καὶ κατέλαβον τὸ φρούριον Μεδούν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, 500 Μαυροβουνιῶται, ἐρχόμενοι πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν τῆς Σπούζης, προσεβλήθησαν ὑπὸ τῶν ἀτάκτων καὶ ἀπώλεσαν 75 νεκροὺς καὶ τραυματίας, καταδιωχθέντες ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τῶν νικητῶν.„

Ἡ λύσις τῆς πολιορκίας τοῦ φρουρίου Μεδοὺν ἐπιβεβαιοῦται καὶ ὑπὸ τηλεγραφήματος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τῆς 28/10 μαΐου. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν δίδει μεγάλην βαρύτητα εἰς τοὺς λόγους τοῦ Τύπου, διότι τηλέγραφος καὶ ἐφημερὶς ἠρύσθησαν τὰς πληροφορίας των ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς. Τὸ τηλεγράφημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀναφέρει προσέτι ὅτι τὴν ἡμέραν ἀφ' ἧς χρονολογεῖται, ὁ Ὀμὲρ πασσᾶς ἀφίχθη εἰς Σκόδραν. Τοῦτο ἀναιρεῖ τὰ ὑπό τινων ἐφημερίδων, καὶ ἰδίως τῆς γερμανικῆς ἐφημερίδος τῆς Τεργέστης, δημοσιευθέντα περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ ὀθωμανοῦ ἀρχιστρατήγου διὰ λόγους ὑγείας. Ἡ εἰρημένη ἐφημερὶς ἀνήγγελλεν ἤδη ὅτι ὁ Ὀμὲρ πασσᾶς ἐφθασεν, ἐπιβαίνων τουρκικῆς φρεγάτας, εἰς Γραβόζαν, καὶ ὅτι ἀπέπλευσεν ἐκεῖθεν κατευθυνόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἡ Ῥωσσία, ἥτις, ὡς ἐμάθομεν πρὸ μικροῦ, ἠπείλησεν ὅτι θὰ ἀνακαλέσῃ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυν της, ἐὰν ὁ Ὀμὲρ πασσᾶς ὑπερέβαινε τὰ σύνορα τοῦ Μαυροβουνίου, προέβη κατόπιν εἰς βῆμά τι θαῤῥαλεώτερον ὑπὲρ τῆς μικρᾶς ἡγεμονίας. Ἐὰν δώσωμεν πίστιν εἴς τινας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων, προέτειναν εἰς τὰς λοιπὰς δυνάμεις νὰ ἀναγνωρίσωσιν ἐκ συμφώνου τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Μαυροβουνίου καὶ νὰ θέσωσιν οὕτω τέρμα εἰς τὰς ἀκαταπαύστους μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Πύλης ἐρίδας. Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων διαπραγματεύσεων φαίνεται ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν ἔτυχεν εὐμενοῦς ὑποδοχῆς ἐν Βιέννῃ, Λονδίνῳ καὶ Βερολίνῳ. Ἡ Γαλλία μόνη δὲν ἀπεφάνθη ὁριστικῶς κατ' αὐτοῦ, διατηρήσασα τὴν συνήθη αὐτῇ ἐπιφύλαξιν. Ἡ δὲ Ἀγγλία, φοβουμένη μήποτε τὸ μυστικοσυμβούλιον τῆς Πετρουπόλεως πράξῃ τι, χωρὶς νὰ περιμείνῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν ἄλλων κυβερνήσεων, ἔσπευσε νὰ ἀναμνήσῃ πρὸς αὐτὸ ὅτι, κατὰ τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων, εἰς οὐδεμίαν τῶν δυνάμεων ἐπιτρέπεται νὰ ἐπέμβῃ μόνη καὶ κατὰ βούλησιν εἰς τὰ ἀνατολικὰ πράγματα.

Τὸ ἀγγλικὸν κοινοβούλιον, μὴ ἔχον ἀπό τινος σπουδαίας ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις, ἀδιακόπως ἀποτείνει ἐρωτήσεις πρὸς τὴν κυβέρνησιν περὶ τοῦ τὶ συμβαίνει εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ κόσμου, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Εὐφράτου,' ἢ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ εἰρηνικοῦ καὶ τοῦ ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ. Ἐνίοτε ἡ ὑποπτος αὐτοῦ μέριμνα δὲν ὑπερβαίνει τὰ σύνορα τῆς εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου, καὶ τότε βλέπομεν ἐξεικονιζομένην ἐλεεινῶς τὴν κατάστασιν τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τῶν καθολικῶν βουλευτῶν, ἢ πλεκόμενα τὰ ἐγκώμια τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν συμβούλων τοῦ Στέμματος. Ἐσχάτως πάλιν παρατηρήσεις τινὲς τοῦ Κ. Δισραέλη προεκάλεσαν σπουδαίαν συζήτησιν περὶ τῶν μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας σχέσεων. Συνεζητεῖτο ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ἡ οἰκονομικὴ ἔκθεσις τοῦ Κ. Γλάδστωνος, ὅτε λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. Δισραέλης, κατέκρινε σφοδρῶς τὸ μέγεθος τῶν δαπανῶν, εἰπὼν ὅτι πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως, καὶ ὅτι δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ἀποδοκιμάσῃ τις τὰς γινομένας δαπάνας, ἂν δὲν ἀποδοκιμάσῃ προηγουμένως τὴν πολιτικὴν αὐτήν. Οἱ ἐξοπλισμοὶ, εἶπεν, οἵτινες τοσοῦτον ἐπιβαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν ἡμῶν, ἐξακολουθοῦσιν ἀδιαλείπτως ἕνεκα τῆς μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἐπικρατούσης δυσπιστίας. Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐπιδιώκουσι τὸν αὐτὸν σκοπὸν, καίτοι ἴσως δύνανται νὰ μὴν εἶναι εἰς τὰ μερικὰ ζητήματα σύμφωνοι· οὐδὲν κωλύει ἡ σύμπραξις αὐτῶν νὰ ὑπῆρχεν ἐμφρονεστέρα καὶ εὐεργετικωτέρα.„ Ἐνταῦθα γενόμενος τοῦ λόγου ὁ ῥήτωρ, διεπραγματεύθη διὰ μακρῶν περὶ τῶν ἰταλικῶν πραγμάτων, ἰδίως καθ' ὅσον ἀφορῶσι τὰς μεταξὺ τῶν δύο ὁμόρων ἐθνῶν σχέσεις· τὸ δὲ τελευταῖον συμπέρασμα αὐτοῦ εἶναι ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν φέρεται πρὸς τὴν Γαλλίαν ὡς πρὸς σύμμαχον ἔθνος, καὶ ὅτι ῥυθμίζει τὴν πορείαν της κατὰ νέον τι σύστημα. τοῦ ὁποίου βάσις εἶναι ἡ οὔτω δὴ καλουμένη ἠθικὴ ἰσχὺς, ἥτις γίνεται ἀφορμὴ νὰ ὑφίσταται ἐν καιρῷ εἰρήνης τὸ ἀγγλικὸν ἔθνος πάντα τὰ βάρη τοῦ πολέμου, παράγει δυσπιστίας καὶ ῥήξεις, καὶ ὑποσκάπτει ἐκ βάθρων τὴν δύναμιν τῆς Ἀγγλίας. "Ἡ Βουλὴ ὀφείλει, εἶπεν ὁ ῥήτωρ κατερχόμενος τοῦ βήματος, νὰ συστήσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν πολιτικὴν συνδιαλλακτικὴν, κύριον μέλημα ἔχουσαν τὴν καλλιέργειαν τῶν μετὰ τῆς Γαλλίας φιλικῶν σχέσεων, ἥτις μόνη εἶναι διατεθειμένη νὰ συμπράξῃ εἰλικρινῶς μεθ' ἡμῶν, διότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ προελθῃ διαρκὴς καὶ σπουδαία ἐλάφρυνσις τοῦ φορολογουμένου λαοῦ.„

Ὁ λόρδος Παλμερστων, ἀναλαβὼν τὴν ὑπεράσπισιν τῆς κυβερνήσεως, ἐζήτησε κυρίως νὰ παραστήσῃ ὑφ' ὅλως διάφορον ἔποψιν τὰς μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας σχέσεις. "Πλανᾶται, εἶπεν, ὁ Κ. Δισραέλης λέγων ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς βασιλίσσης διατελεῖ ἐν διηνεκεῖ ἔχθρᾳ πρὸς τὴν Γαλλίαν. Διϊσχυριζόμεθα ἀπ' ἐναντίας ὅτι οἱ μετ' αὐτῆς δεσμοὶ ἡμῶν εἶναι φιλικώτατοι. Οὐδὲν πολιτικὸν ζήτημα ἀνεφύη, καθ' ὃ αἱ δύο κυβερνήσεις δὲν ἐ-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ. (*)

Μυθιστόρημα Βίκτορος Οὔγου. — Μετάφρασις Ι. Ι. Σ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ. — ΦΑΝΤΙΝΗ.

Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κωμόπολιν ὅπου εἶχεν ἀφίσει τὴν ἀδελφὴν καὶ τὴν θεράπαιναν του, ὡς καὶ πανταχοῦ ὀπίσθεν διέβαινεν, ἤρχοντο καὶ τὸν ἔβλεπον ὑπὸ περιεργείας. — Αἴ! εἶπεν ἄμα ἰδὼν τὴν κυρίαν Βαπτιστίνην καὶ τὴν κυρὰν Δοξαστήν· εἶχα δίκαιον ὅταν σᾶς ἔλεγα; Ὁ πτωχὸς ἱερεὺς ὑπῆγεν εἰς τοὺς πτωχοὺς χωρικοὺς ἐκείνους μὲ τὰ χέρια εὔκαιρα, καὶ ἐπιστρέφει μὲ τὰ χέρια γεμάτα. Ἀνεχώρησα μὲ μόνην τὴν πεποίθησίν μου εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἐπιστρέφω φέρων τὸν θησαυρὸν μιᾶς μητροπόλεως.

Εἶπε πρὸς τούτοις τὸ ἑσπέρας, πρὶν κοιτασθῇ· — Ποτὲ μὴ φοβούμεθα τοὺς κλέπτας, οὐδὲ τοὺς φονεῖς. Αὐτὰ εἶναι κίνδυνοι ἐξωτερικοὶ, οἱ μικροὶ κίνδυνοι. Νὰ φοβώμεθα τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν μας. Κλέπται, κλέπται εἶναι αἱ προλήψεις, καὶ φονεῖς εἶναι αἱ μοχθηρίαι. Οἱ μεγάλοι κίνδυνοι εὑρίσκονται ἐντὸς ἡμῶν. Τί σημαίνει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἀπειλήσῃ τὴν κεφαλήν μας, ἢ τὸ βαλάντιόν μας; Εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπειλεῖ τὴν ψυχήν μας νὰ προσέχωμεν.

Στραφεὶς δ' ἔπειτα πρὸς τὴν ἀδελφήν του, — Ἀδελφή μου, ὁ ἱερεὺς ποτὲ δὲν λαμβάνει προφυλάξεις κατὰ τοῦ πλησίον του. Ὅ,τι κάμνει ὁ πλησίον, τὸ ἐπιτρέπει ὁ Θεός. Μόνον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κάμνωμεν, ὅταν νομίζωμεν ὅτι ἐφίσταται εἰς ἡμᾶς κίνδυνος, εἶναι νὰ παρακαλῶμεν τὸν Θεόν. Νὰ τὸν παρακαλῶμεν, ὄχι πάλιν δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐμπέσῃ ὁ ἀδελφός μας εἰς πλημμέλημα ἐξ αἰτίας μας.

Εἰς τὸν βίον του ἦσαν ἄλλως τε σπάνια τὰ ἔκτακτα συμβάματα. Ἡμεῖς διηγούμεθα ὅσα γινώσκομεν, ἀλλὰ συνήθως διῆγε τὴν ζωὴν πράττων ἀεῖποτε τὰ αὐτὰ πράγματα εἰς τὰς αὐτὰς ὥρας. Εἷς μὴν τοῦ ἔτους του ὡμοίαζε μὲ μίαν ὥραν τῆς ἡμέρας του.

Περὶ δὲ τοῦ τί ἀπέγινεν "ὁ θησαυρὸς„ τῆς μητροπόλεως τοῦ Ἐμβρυνίου, ἐάν τις μᾶς ἠρώτα, θὰ μᾶς ἔφερεν εἰς ἀρκετὴν ἀμηχανίαν. Ἐσύρκειτο, βλέπετε, ἐκ πραγμάτων πολὺ ὡραίων, καὶ πολὺ δελεαστικῶν, καὶ πολὺ καλῶν νὰ κλαπῶσι πρὸς ὄρελος τῶν πενήτων. Ἤδη δὲ ἦσαν καὶ κλοπιμαῖα τὰ πράγματα ταῦτα. Τὸ ἥμισυ τῆς ὑποθέσεως ὑπῆρχε τετελεσμένον· ἄλλο δὲν ἔμενεν εἰμὴ νὰ μεταβληθῇ ἡ διεύθυνσις τῆς κλοπῆς, δηλαδὴ νὰ λάβῃ ὁ θησαυρὸς οὗτος τὸν δρόμον τῶν ἀγόντα πρὸς τοὺς πτωχούς. Δὲν ἐπιβεβαιοῦμεν τίποτε ἡμεῖς ὡς πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ μόνον ὅτι μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ ἐπισκόπου εὑρέθη σημείωσίς τις, ὄχι ἀρκετὰ σαφὴς, ἀναφερομένη εἰς ταύτην ἴσως τὴν ὑπόθεσιν, καὶ διαλαμβάνουσα τὰ ἑπόμενα· «τὸ ζῆν» τημα εἶναι, ἀν αὐτὰ τὰ πράγματα πρέπει νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν » μητρόπολιν ἢ εἰς τὸ νοσοκομεῖον. »

Η'.

Φιλοσοφία κατόπιν οἰνοποσίας.

Ὁ γερουσιαστὴς περὶ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν ἀνωτέρω ἀφορμὴν νὰ εἴπωμεν, ἦτον ἄνθρωπος ἐκ τῶν πεπωρωμένων ἐκείνων, οἵτινες προχωροῦσιν εἰς ὅλα, μὴ προσέχοντες εἰς κανὲν ἐκ τῶν ἐμποδίων τὰ ὁποῖα ὀνομάζομεν συνείδησιν, ὄρκον, δικαιοσύνην, χρέος. Ὥδευσε πάντοτε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν σκοπὸν του, χωρὶς πώποτε ν' ἀναχαιτισθῇ ἐν τῇ γραμμῇ τοῦ προβιβασμοῦ του καὶ τοῦ συμφέροντος. Ἐχρημάτισέ ποτε εἰσαγγελεὺς, μαλαχθεὶς τὴν καρδίαν ἐκ τῶν ἐπιτυχιῶν του, ὄχι κακὸς ἄνθρωπος, πρόθυμος εἰς πᾶσαν μικρὰν ὑπηρεσίαν ἣν ἠδύνατο πρὸς τοὺς υἱούς του, πρὸς τοὺς γαμβροὺς του, πρὸς τὰ πενθερικά του καὶ πρὸς τοὺς φίλους του αὐτούς. Ὁ ἄνθρωπος ἐλάμβανε φρονίμως ἐκ τῶν τῆς ζωῆς μόνον τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα, τὰς καλὰς φάσεις, τὰς καλὰς εὐκαιρίας, τὰ καλὰ εὑρήματα. Τὰ ἄλλα ὅλα τὸν ἐφαίνοντο ἀνησίαι.

Ἦτον εὐφυὴς, καὶ ἀρκετὰ λόγιος ὥστε νὰ πιστεύσῃ ἑαυτὸν μαθητὴν τοῦ Ἐπικούρου, ἐνῷ ὑπῆρχε πᾶν ἄλλο. Ἔγελα καὶ ἔσκωπτε χαριέντως πᾶν ὅ,τι αἰώνιον καὶ ἀτελεύτητον, καὶ ἰδίως τὰς εμωρίας αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἐπισκόπου.» Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀκούοντος ἡσύχως, τὰ κατεγέλα μὲ ἀστεῖαν τινα οἴησιν.

Συνέβη νὰ εὑρεθῶσι προσκεκλημένοι εἰς γεῦμα παρὰ τῷ νομάρχῃ, δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον διὰ ποίαν ἡμιεπίσημον ἑορτὴν, ὅτε κόμης * * * (ὁ γερουσιαστὴς περὶ οὗ ὁ λόγος) καὶ ὁ Μυρτὴλ. Εὐθυμήσας ὀλίγον ὁ γερουσιαστὴς πρὸς τὸ τέλος τοῦ γεύματος, πάντοτε ὅμως ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀξιοπρεπείας του, — Ἰδοὺ καιρὸς, εἶπεν, ἰδοὺ καιρὸς, θεσπίσῃ μου, νὰ συνδιαλεχθῶμεν ὀλίγον τι. Δυσκόλως ἕνας γερουσιαστὴς καὶ ἕνας ἐπίσκοπος βλέπουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον χωρὶς νὰ μεσολείσωσι τὸν ὀφθαλμόν. Εἰμεθα δύο οἰωνοί. Σᾶς ὁμολογῶ ὅτι ἔχω μίαν κάποιαν φιλοσοφίαν, τὴν φιλοσοφίαν μου.

— Διατί ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ ἐπίσκοπος. Καθὼς ἐμπορεῖ ἕκαστος νὰ τρώγῃ, νὰ πίνῃ καὶ νὰ κοιμᾶται, ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν φιλοσοφίαν του. Ἡ εὐγενία σας μάλιστα, ὅστις ἔχετε ἐκ πορφύρας τὴν κλίνην.

— "Οχι, ὄχι, ἀς ἀφήσωμεν αὐτὰ, ὑπέλαβεν ὁ γερουσιαστὴς, θέλω νὰ ὁμιλήσωμεν ὥραν καλὰ παιδιά.

— Καὶ ὡσὰν καλοὶ διάβολοι, ἂν θέλετε, εἶπεν ὁ ἐπίσκοπος.

— Ἐν πρώτοις λοιπὸν, ἤρξατο λέγων ὁ γερουσιαστὴς, ὁμολογητέον ὅτι ὁ Πύῤῥων, ὁ Ὀββρέσιος, ὁ Ναιγεὼν, δὲν εἶναι ἄνθρωποι παῖζε γέλασε. Ἔχω εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου ὅλους μου τοὺς φιλοσόφους περιχρυσωμένους.

— Ὡσὰν τὴν εὐγενίαν σας, κύριε κόμη, εἶπε διακόψας ὁ ἐπίσκοπος.

Ὁ γερουσιαστὴς ἐξηκολούθησε.

— Ἐγὼ μισῶ τὸν Διδερότον· εἶναι ἕνας ἰδεολόγος, ἕνας φωνασκὸς, ἕνας ἐπαναστάτης, πιστεύων εἰς Θεὸν κατὰ βάθος, καὶ μάλ-

(*) Ἴδε ἀριθ. 346 μέχρις ἀριθ. 348 Α τῆς «Ἡμέρας»

βάδισαν τὴν αὐτὴν ὁδόν. Παράδειγμα δὲ τῆς ὁμοφωνίας ταύτης ἔστωσαν τὰ ἀμερικανὰ πράγματα.„ Ὁ ῥήτωρ ἐδικαιολόγησε κατόπιν τὴν πολιτικὴν τῆς Ἀγγλίας ὡς πρὸς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἀναιρῶν τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὅτι ἐσφαλμένως ἐννοεῖ τὴν σημασίαν τῆς ἠθικῆς ἰσχύος, ἥτις, κατ᾽ αὐτὸν, εἶναι ἡ ἰσχὺς τῆς πειθοῦς. "Παραδέχομαι, προσέθηκεν ἐν τέλει ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ μετὰ τῆς Γαλλίας συμμαχία πρέπει νὰ εἶναι ἡ κλεῖς τοῦ θόλου τῆς ἡμετέρας πολιτικῆς, ἀλλ᾽ ἐὰν θέλωμεν ἡ φιλία ἡμῶν μετὰ δυνάμεως ἐχούσης μεγάλους στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς πόρους νὰ εἶναι ἀκλόνητος, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἤμεθα ἱκανοὶ, ὄχι νὰ ἐπιτεθῶμεν, ἀλλὰ νὰ ἀποκρούσωμεν ἐν ἀνάγκῃ πᾶσαν ἐπίθεσιν. Αἱ μετὰ τῆς Γαλλίας σχέσεις ἡμῶν εἶναι ὅσον ἐγκάρδιοι δύνανται νὰ εἶναι αἱ μεταξὺ δύο τόπων σχέσεις, καὶ ἄπορον μοὶ φαίνεται πόθεν ὁ Κ. Δισραέλης ἠρύσθη τὰς πληροφορίας του περὶ τῶν δῆθεν ὑπαρχουσῶν διενέξεων. Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως εἶναι ἁπλῆ καὶ εὐθεῖα. Ἡ Ἀγγλία διατελεῖ φίλη πάσης δυνάμεως διατελούσης φίλης πρὸς αὐτὴν, καὶ δὲν ὑπάρχει δύναμις ἐν Εὐρώπῃ μεθ᾽ ἧς δὲν συνδεόμεθα διὰ φιλικωτάτων σχέσεων.„

Ἐνῷ ὁ πρίγκηψ Ναπολέων ἀποπλέει ἐκ τοῦ λιμένος τῆς Μασσαλίας, ἡ Εὐρώπη ἐρωτᾷ ἐὰν τὸ πλοῖον οὗ ἐπέβη φέρει τὴν τύχην τῆς Ἰταλίας, ὡς ἓν ἄλλο πλοῖον τῆς ἀρχαιότητος ἔφερε τὸν Καίσαρα καὶ τὴν τύχην του.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην οὐδεὶς δύναται νὰ δώσῃ ὁριστικήν τινα ἀπάντησιν. Αἱ γνῶμαι διαφέρουσιν, καὶ αἱ ὑπερβολικαὶ ἐλπίδες τῶν μὲν συγκρούονται μὲ τοὺς ὑπερβολικοὺς δισταγμοὺς τῶν ἄλλων. Ἓν πρᾶγμα μόνον φαίνεται κοινῶς παραδεδεγμένον, ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ πρίγκηπος δὲν εἶναι ἁπλῶς ἐπίσκεψις γαμβροῦ πρὸς πενθερὸν. Ὁ ἀνὴρ ὅστις προπαρεσκεύασε τὴν ἐν Βιλαφράγκα εἰρήνην καὶ ἔλαβε τοιοῦτον ἐνεργὸν μέρος κατὰ τὴν ἐν Βαρσοβίᾳ συνέντευξιν τῶν ἡγεμόνων, καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐπεφορτίσθη σπουδαίαν τινὰ ἐντολὴν. Τοῦτο ὁμολογοῦσι πᾶσαι αἱ ἡμιεπίσημοι γαλλικαὶ ἐφημερίδες, μηδ᾽ αὐτῆς τῆς *Πατρίδος* ἐξαιρουμένης. Μόνος ὁ *Μηνύτωρ*, ἀναγγέλλων τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πρίγκηπος, λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἔλαβε πολιτικὴν ἐντολήν. Ἀλλ᾽ οὐδεὶς περιέμενεν εἰλικρινῆ τινα ὁμολογίαν παρὰ τοῦ *Μηνύτορος*, τοῦ ὁποίου πολλάκις οἱ λόγοι ἀπεδείχθησαν ἐκ τῶν ὑστέρων κενοί.

Ὑπάρχει ἰδέα τις, ὅτι ἐν Νεαπόλει μέλλει νὰ συγκροτηθῇ εἶδός τι διπλωματικοῦ συλλόγου, ὅπου θὰ ἑδρεύσῃ καὶ ὁ πρίγκηψ Ναπολέων, πρὸς ῥύθμισιν τῶν ἰταλικῶν πραγμάτων. Ἀλλ᾽ ἡ ἰδέα αὕτη, ἥτις φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἔχουσα ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ μύθου, ἀντιβαίνει πρὸς τούτοις τόσον προδήλως πρὸς τὰ διεθνῆ ἔθιμα, ὥστε κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψωμεν πλειότερον περὶ αὐτὴν ἐνταῦθα, παραπέμποντες χάριν περιεργείας τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ περὶ τούτου λεγόμενα.

Ἀγνοοῦμεν δὲ πρὸς τούτοις ποίαν ἔχει σπουδαιότητα καὶ ἐὰν πρέπει νὰ μνημονεύσωμεν ἀλληλογραφίας τινὸς ἐκ Μεσσήνης, καθ᾽ ἣν ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ, ὑποδεχόμενος ἐπιτροπήν τινα τῆς εἰρημένης πόλεως εἶπεν ὅτι τὸ ῥωμαϊκὸν ζήτημα εἶναι τὸ κυριώτερον αὐτοῦ μέλημα, καὶ ὅτι ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου ἤγγικεν. Ἡ Α. Μ. προσέθηκεν ὅτι ἡ Γαλλία ἔπεμψεν ἐσχάτως πρὸς τὴν ἰταλικὴν κυβέρνησιν διακοίνωσιν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, δι᾽ ἧς ἀναγνωρίζει μὲν ἐν μέρει τὰς δικαίας ἀξιώσεις τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ θέτει καὶ ὅρον τινὰ, ὅστις ἀπεῤῥίφθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. ὡς ἀντιβαίνων εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Ἰταλίας. Ἀλλὰ τὰ πρόσκαιρα ταῦτα προσκόμματα, εἶπεν ἐν τέλει, κατ᾽ οὐδὲν πρέπει νὰ κλονίσωσι τὴν πεποίθησιν τῶν ἰταλῶν, διότι ὁ βασιλεὺς αὐτῶν διαβεβαιοῖ ὅτι αἱ προσπάθειαί του θὰ θριαμβεύσωσι μέχρι τέλους κατὰ παντὸς κωλύματος. Τὸ καθ᾽ ἡμᾶς, λίαν ἀπίθανος μᾶς φαίνεται ἡ ὕπαρξις τῆς γαλλικῆς διακοινώσεως, περὶ ἧς ὁ λόγος, διότι πρῶτον ἤδη βλέπομεν νὰ γίνεται λόγος περὶ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐκ Μεσσήνης ἀνταποκριτοῦ.

Ἐν Πετρουπόλει τηλεγραφικῶς μανθάνομεν ὅτι ἀνεκαλύφθη στρατιωτικὴ συνωμοσία σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πολωνίας. Μέγας ἀριθμὸς ῥώσσων ἀξιωματικῶν ἐνοχοποιοῦνται, καὶ ἰδίως οἱ εἰς τὴν πολωνικὴν πόλιν Κάλισχον φρουροῦντες. Ἀγνοοῦμεν πόσην πίστιν πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τὸ ἀναγγέλλον τὰ ἀνωτέρω τηλεγράφημα, διότι καὶ τοῦτο, χρονολογούμενον ἐκ τῶν πολωνικῶν μεθορίων (30/12), ἄρχεται διὰ τῶν λέξεων· *διατρέχει φήμη*.

Μετὰ μικρὸν θὰ λάβωμεν ἀναμφιβόλως πληρεστέρας πληροφορίας περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου γεγονότος, καὶ, ἐὰν ἀληθῶς ὑπῆρξε συνωμοσία, ἐκ τῶν διαταχθεισῶν ἀνακρίσεων θὰ καταδειχθῇ ὁποίαν ἔκτασιν εἶχε. Τὸ πρᾶγμα ἐν τούτοις δὲν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως λίαν ἀπίθανον, διότι πρὸ πολλοῦ ἤδη γινώσκομεν ὅτι τὸ ῥωσσικὸν ἔδαφος ὑπεσκάπτετο ὑπὸ ἐπαναστατικῶν ὑπονόμων καὶ ὅτι μεγάλαι προσπάθειαι κατεβάλλοντο, ὅπως ὁ πολωνικὸς ἀγὼν ἐκληφθῇ ἐν Ῥωσσίᾳ ὡς ἀγὼν ἐθνικὸς. Οὐδὲ μᾶς ἐξέπληξεν ἡ εἴδησις ὅτι τὸ κέντρον τῆς ἀνακαλυφθείσης συνωμοσίας ὑπῆρχεν ἡ Πετρούπολις, διότι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ τῇ Μόσχᾳ ἰδίως ὑπῆρχε μεγαλειτέρα ἡ ἔξαψις τῶν πνευμάτων, ὡς ἀπέδειξαν ἀλλεπάλληλοι ἀτυχεῖς ἀπόπειραι πρὸς διατάραξιν τῆς τάξεως, αἱ ἐπιδείξεις τῆς νεολαίας τοῦ Πανεπιστημείου καὶ αἱ δίκαι καὶ καταδίκαι ἀνδρῶν οὐκ ἐκ τῶν τυχόντων. Αἱ ἐπαναστατικαὶ προκηρύξεις διενέμοντο ἀπό τινος ἐν Πετρουπόλει, ὡς εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς πόλεις διανέμονται αἱ ἐφημερίδες. Ἐσχάτως πάλιν γράφουσιν ἐκ τῆς πρωτευούσης ταύτης ὅτι τὴν νύκτα τοῦ Πάσχα, ὅτε πάντες οἱ κάτοικοι διατρέχουσι τὰς ὁδοὺς ἢ συναθροίζονται ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, τοιαῦτα ἐπαναστατικὰ ἔγγραφα διενεμήθησαν ὄχι μόνον εἰς τὰς οἰκίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς στρατῶνας, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ ἀνακτόρῳ. Ἐξ αὐτῶν ἄλλα μὲν ἀπηυθύνοντο πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἄλλα πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς. Οὐδὲν λοιπὸν ἄπορον ἂν ἡ ἐπίμονος αὕτη ἐνέργεια μέχρι τέλους ἐκαρποφόρησε.

Ἡ *Καρτερία* τῶν Μεδιολάνων ἔχει εἰς ἓν ἐκ τῶν τελευταίων φύλλων της τὸ ἑπόμενον ἄρθρον περὶ Ἑλλάδος.

Αἱ ἑλληνικαὶ Βουλαὶ θὰ ἠνοίχθησαν ἤδη, ἀφοῦ τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως Ὄθωνος τὰς συνεκάλεσε διὰ τὴν (25)7 μαΐου. Τίνας προτάσεις θὰ φέρῃ ἐνώπιον αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις, καὶ τίνες διαθέσεις ἐναπόκεινται εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀντιπροσώπων, δὲν μᾶς εἶναι δεδομένον νὰ προΐδωμεν ἀκριβῶς πρὸς τὸ παρόν· ἔξεστιν ὅμως νὰ θεωρήσῃ τις ὡς βέβαιον, ὅτι ἀπὸ ταύτης τῆς συνόδου ἄρξεται διὰ τὴν Ἑλλάδα ἱστορικὴ περίοδος νέα, καὶ ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων αἵτινες ἐσημειώθησαν ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι σήμερον.

Τὰ πάντα προοιωνίζουσιν ὅτι ὁ μαρασμὸς ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐτήκετο ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη δὲν δύναται νὰ παραταθῇ, καὶ ὅτι ἐπίκειται μεγάλη μεταβολὴ πραγμάτων καὶ ἀνθρώπων, εἴτε ἐκ πρωτοβουλίας τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ἐξ οἰκείας τοῦ ἔθνους ὁρμῆς. Ἡ κατασταλεῖσα στάσις τῆς Ναυπλίας εἶναι τὸ προοίμιον ἄλλης, τὴν ὁποίαν θὰ ἔμελλεν ὁ βασιλεὺς Ὄθων νὰ καταπολεμήσῃ, ἐὰν διενοεῖτο νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸ μέχρι τοῦδε σύστημα, οὗτινος καρπὸς εἶναι ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ ἡ διαφθορὰ τῶν χαρακτήρων, εἰς δὲ τὸ ἐξωτερικὸν ἡ δυσπιστία. Ὑπὸ ταύτην τὴν ἔποψιν, ἡ πτῶσις τῆς Ναυπλίας ὑπῆρξε Καδμεία νίκη πρὸς τὴν μοναρχίαν· ἡ εἰς τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν πεποίθησις εἶχεν ἐκλείψει ἤδη πολὺν καιρὸν πρὶν ἢ τὸ Παλαμήδιον ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ στρατηγοῦ Χάν· ὁ δὲ Γρίβας, ἀπερχόμενος εἰς τὴν ἐξορίαν, δύναται νὰ καυχηθῇ ὅτι ἀφῆκε τοὺς νικητάς του ὑπὸ τὸ ἄχθος τοῦ θριάμβου των.

Ἀλλὰ τίς ἦτον ὁ σκοπὸς, τὸ πρόγραμμα, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐπολέμουν οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς Ναυπλίας; Ἡ Εὐρώπη, πλανωμένη ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως προερχομένων ψευδῶν τηλεγραφημάτων, μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ ἐν τῷ περισταλέντι κινήματι τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ναυπλίας ὅλα τὰ συμπτώματα ἀληθινῆς ἐπαναστάσεως. Μόλις σήμερον ἤρχησε νὰ ἐπιχέεται εἰς αὐτὰ φῶς. Ἐνομίσθη, κυρίως ἐπειδὴ οὕτω διεβεβαίουν αἱ ἐξ ἐπισήμου πηγῆς ἐπιστολαὶ, ὅτι τὸ κίνημα εἶχε στρατιωτικὸν χαρακτῆρα, καὶ ὅτι οἱ αὐτουργοὶ καὶ ἰθύντορες αὐτοῦ ἦσαν καθαρῶς δημοκόποι. Ἀλλ᾽ ἀπέχομεν τοῦ νὰ συμμερισθῶμεν ταύτην τὴν γνώμην, μάλιστα δὲ βλέπομεν αὐτὴν ἀνῃρημένην, ἀφότου ἐγνώσθησαν αἱ προθέσεις καὶ ἐλπίδες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὁ *Βοῤῥᾶς* πρό τινος καιροῦ ἐδημοσίευσεν ἔγγραφόν τι σπουδαιότατον, τὸ ὁποῖον, καθ᾽ ἡμᾶς, ἐξηγεῖ κατὰ μέγα μέρος τὰ κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας πράγματα τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος ἰανουαρίου, ὅτε τὰ σπέρματα τῆς δυσαρεσκείας παρίσταντο ἤδη κινδυνώδη καὶ ἠκούετο καθαρῶς μακρόθεν ἡ ἐπερχομένη θύελλα, ὁ βασιλεὺς Ὄθων εἶχεν ἀποφασίσει νὰ παραιτήσῃ τὸ ὑπουργεῖόν του, καὶ νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν σύνθεσιν τοῦ νέου ὑπουργείου εἰς παλαιόν τινα πατριώτην, τὸν ναύαρχον Κανάρην. Μετὰ δέκα ἡμέρας, διεδόθη ὅτι δὲν εὐηρέστησαν εἰς τὸν Βασιλέα τὰ ὀνόματα ἅτινα τῷ εἶχε ὑποβάλει ὁ ναύαρχος, ὅτι ἑπομένως ὁ Βασιλεὺς τὸν ἀπήλλαξε τοῦ σχηματισμοῦ νέου ὑπουργείου, καὶ ἀνέλαβε τὸ παλαιόν.

Οὐδεὶς ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς βασιλικῆς ὀργῆς ὑπῆρχεν ἓν πρόγραμμα τὸ ὁποῖον ὁ Κανάρης εἶχε παρουσιάσει ὑπογεγραμμένον παρ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸν Βασιλέα, πρόγραμμα περιέχον τοὺς ὅρους καὶ τὰς βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνενόει νὰ ἱδρύσῃ τὴν νέαν τοῦ βασιλείου διαχείρισιν.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐδημοσίευσεν ὁ *Βοῤῥᾶς*, ἐρανισθεὶς αὐτὸ ἐκ τοῦ *Βρετανικοῦ Ἀστέρος*· λυπούμεθα δὲ ἀληθῶς ὅτι διὰ τὴν ἔκτασίν του δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ καταχωρίσωμεν ἐν ταῖς στήλαις μας.

Αἱ αἰτήσεις τοῦ Κανάρη δὲν ἦσαν πολλαὶ, ἀλλ᾽ ἀνέτρεπον ἄρδην τὸ μέχρι τοῦδε τῆς ἑλληνικῆς μοναρχίας σύστημα· ἦσαν μάλιστα ἐκτεθειμέναι μετὰ μετριότητος, ἂν καὶ θαῤῥαλέως, ὡς ἥρμοζεν εἰς τὴν πρεσβυτικὴν ἡλικίαν ἀνδρὸς, ὅστις νέος ὢν εἶχε πυρπολήσει δύο ἐχθρικοὺς στόλους καὶ ἀνυψώσει ἐν τῷ πυρπολικῷ σκάφει του τὴν σημαίαν τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐλευθερίαν της.

Ἡ ὑπουργικὴ εὐθύνη ὑπῆρχε μόνον κατ᾽ ὄνομα ἐν τῷ ἑλληνικῷ ὑπουργείῳ. Ὁ Κανάρης ἐζήτει τὴν σπουδαίαν ἐφαρμογὴν αὐτῆς, τὴν τελείαν ἀνεξαρτησίαν τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπουργῶν, τὴν παραίτησιν τοῦ ὑπουργείου ἢ τὴν ὑπερίσχυσιν τῶν φρονημάτων του, ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου καὶ τοῦ Βασιλέως.

Ὡς συμπλήρωσις τῶν αἰτήσεων τούτων, ἐπήρχετο ἡ κατάργησις τῆς ξένης *καμαρίλλας*, ταύτης τῆς πληγῆς τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἥτις γενομένη ἀφανὴς ἐπί τινα καιρὸν μετὰ τὴν συνταγματικὴν ἐπανάστασιν τῆς 3 σεπτεμβρίου 1843, ἀνεφάνη μετ᾽ ὀλίγον καὶ ἐπανέλαβε σιωπηλῶς τὴν ἐπιῤῥοήν της ἐπὶ τοῦ Βασιλέως καὶ ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ νοὸς τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας. Ὁ Κανάρης καθάπτεται τῆς καμαρίλλας ἐντόνως, καταγγέλλει τὴν ἐπὶ τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς ὀλεθρίαν ἐπιῤῥοήν της, δὲν παρασιωπᾷ εἰς τὸν Βασιλέα ὅτι αὕτη θρασύνεται ἀρυομένη τὸ θάῤῥος ἐκ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ζητεῖ ἀπροκαλύπτως τὴν κατάργησίν της, κηρύττων ὡς ἀκατόρθωτον πᾶν συνταγματικὸν σύστημα, ἐνόσῳ μεταξὺ τῆς ξένης καμαρίλλας καὶ τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἔθνους ὑφίσταται διαίρεσις, καθ᾽ ἣν συνεχῶς ὑπερισχύει ἡ πρώτη, ἀπολαύουσα τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Βασιλέως.

"Πῶς δύναται νὰ ἦναι ἀνεκτὸν, ἔλεγεν ὁ Κανάρης, νὰ γινώσκωσιν οἱ ξένοι ἀπόῤῥητα τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἀγνοοῦσιν οἱ ὑπουργοὶ αὐτοί;„

Τὸ πρόγραμμα διαλαμβάνει περαιτέρω καὶ ἄλλας προ-

λον θρῆσκος παρ᾽ ὅσον ὁ Βολταῖρος. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι ὁ Πατὴρ ὁ Ἄναρχος, αὐτὸς ὁ ἄλλως λεγόμενος Ἰεχοβὰ, εἶναι μία ἁπλῆ εἰκασία, ἥτις ἄλλο δὲν κάμνει εἰς τοὺς ζητοῦντας νὰ τὴν ἐξερευνήσωσιν, εἰμὴ νὰ ξηραίνῃ τὸ σῶμά των καὶ σκοτίζῃ τὸν νοῦν των. Ἐῤῥέτω αὐτὸ τὸ μέγα Πᾶν, λεγόμενον, τὸ ὁποῖον μὲ ἐνοχλεῖ εἰς ὅ,τι θέλω νὰ κάμω. Θέλω τὸ Μηδὲν, τὸ ὁποῖον μὲ ἀφίνει ἥσυχον! Μεταξύ μας καθὼς ὁμιλοῦμεν, εἴτε διὰ νὰ κενώσω τὸν σάκκον μου, εἴτε καὶ διὰ νὰ ἐξομολογηθῶ εἰς τὸν πνευματικόν μου πατέρα καὶ ποιμένα, σᾶς ὁμολογῶ ὅτι ἔχω τὴν κρίσιν ἀρκετὰ ὀρθήν. Δὲν εἶμαι τρελλὸς διὰ τὸν Ἰησοῦν σας, τὸν κηρύττοντα ὅπου ἂν εὑρίσκεται τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὴν θυσίαν. Αὐτὰ εἶναι συμβουλαὶ φιλαργύρου πρὸς ψωμοζήτας. Αὐταπάρνησιν· καὶ διατί, παρακαλῶ; Θυσίαν· ἀλλὰ πρὸς τί; Ἐγὼ δὲν βλέπω ποῖος λύκος θυσιάζεται διὰ τὸ καλὸν ἄλλου λύκου. Ἂς μένωμεν λοιπὸν ἐντὸς τῆς φύσεως. Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα· ἂς ἔχωμεν συμπάρεδρον τὴν ἀνωτέραν φιλοσοφίαν. Τί χρησιμεύει νὰ ἦσαι ὑψηλὰ, καὶ νὰ μὴ βλέπῃς μακρότερα τῶν ὅσοι μένουν χαμηλά; Εὔθυμον ζωήν! Ἡ ζωὴ εἶναι τὸ πᾶν. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἓν ἄλλο μέλλον, ἐπάνω, κάτω, ἢ δὲν ἐξεύρω ποῦ, ἀπ᾽ αὐτὰ ἐγὼ δὲν πιστεύω οὔτε ἰῶτα. Ἀλλὰ μὲ συστήνουν θυσίαν, μὲ συστήνουν αὐταπάρνησιν, νὰ προσέχω εἰς ὅ,τι ἂν κάμνω, νὰ σκοτίζω τὸν νοῦν μου περὶ καλοῦ καὶ κακοῦ, περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου. Πολὺ καλά. Καὶ διατί; διότι μέλλω νὰ δώσω λόγον τῶν πράξεών μου. Πότε; Μετὰ θάνατόν μου. Ὡραῖα ὀνειροπολήματα! Μετὰ θάνατόν μου ἂς μὲ πιάσῃ ὅποιος ἐμπορεῖ. Βάλε μίαν σκιὰν νὰ πιάσῃ μὲ τὸ χέρι της μίαν φοῦκταν χώματος. Δεσπότη μου, τὴν ἀλήθειαν νὰ λέγωμεν ἡμεῖς οἵτινες εἴμεθα μεμυημένοι, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀνεσηκώσαμεν τὸν ποδόγυρον τῆς Ἴσιδος· οὔτε καλὸν ὑπάρχει, οὔτε κακόν· ὑπάρχει βλάστησις. Βλαστάνομεν ὡς φυτὰ καὶ ἡμεῖς. Τὸ πραγματικὸν νὰ ζητήσωμεν. Σκάψε, καλὰ σκάψε, νὰ ἰδοῦμεν τὸ βάθος, νὰ τὴν εὕρωμεν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, νὰ τὴν ξεχώσωμεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ νὰ τὴν καταλάβωμεν. Τότε νὰ ἰδῇς ὁποίας ἀγαλλιάσεις ἔχεις ἐξ αὐτῆς! Νὰ ἰδῇς πόσην ἰσχὺν θὰ αἰσθανθῇς εἰς τὸν ἑαυτόν σου, καὶ πῶς θὰ γελᾷς! Ἐγὼ, μὲ βλέπεις; εἶμαι τετραγωνικὸς ἀπὸ τῆς βάσεως. Δεσπότη μου, δεσπότη μου, ἡ ἀθανασία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κολοκύνθια. Εἶδες ἐκεῖ τὴν ὡραίαν ὑπόσχεσιν! Καλὴν τὴν ἔλαβεν ὁ Ἀδάμ! Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχὴ, θὰ γίνῃ ἄγγελος, θὰ φυτρώσουν εἰς τὰς ὠμοπλάτας του πτέρυγες γλαυκαί. Σὲ παρακαλῶ, δὲν εἶναι νομίζω ὁ Τερτυλιανὸς ὅστις εἶπεν ὅτι οἱ μάκαρες θὰ μεταβαίνουν ἀπὸ ἀστέρος εἰς ἀστέρα; Ἔστω. Θὰ γίνωμεν αἱ ἀκρίδες τῶν ἄστρων. Καὶ ἔπειτα θὰ ἰδοῦμεν τὸν Θεόν. Τὰ, τὰ, τά! Ἤγουν αὐτὰ ὅλα δὲν τὰ κηρύττω διὰ τοῦ *Μηνύτορος*, ἐννοεῖται. Εἶναι πράγματα τὰ ὁποῖα ψιθυρίζονται μόνον μεταξὺ φίλων. Ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι, τὸ νὰ θυσιάζῃ τις τὴν γῆν διὰ τὸν παράδεισον, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἐξαπολύῃ τὸ θήραμα διὰ νὰ κυνηγήσῃ μίαν σκιάν. Ἐγὼ εἶμαι μηδέν. Ὀνομάζομαι ὁ κύριος κόμης Μηδὲν, γερουσιαστής. Ἤμην πρὶν γεννηθῶ; Ὄχι. Θὰ εἶμαι ἀφοῦ ἀποθάνω; Ὄχι. Τί εἶμαι; ὀλίγη κόνις ὠργανισμένη. Τί πρέπει νὰ πράττω εἰς αὐτὴν τὴν γῆν; ἡ ἐκλογὴ ἀπόκειται εἰς ἐμέ. Νὰ ἀλγῶ ἢ νὰ ἡδύνωμαι. Ποῦ θὰ μὲ φέρῃ τὸ ἄλγος; εἰς τὸ μηδέν. Ἀλλὰ θ᾽ ἀπέλθω μὲ τὸ ἄλγος. Ποῦ θὰ μὲ φέρῃ ἡ ἡδονή; εἰς τὸ μηδέν. Ἀλλὰ θ᾽ ἀπέλθω μὲ τὴν ἡδονήν. Ἡ ἐκλογή μου ἔγινε. Ἓν ἐκ τῶν δύο πρέπει νὰ ἦναί τις· ἢ τρώγων ἢ τρωγόμενος. Ἐγὼ, νὰ σὲ εἰπῶ, δεσπότη μου, τρώγω. Κάλλιον νὰ ἦναι κανεὶς τ᾽ ὀδόντι παρὰ τὸ χόρτον. Αὐτὸ εἶναι ἡ σοφία μου. Ἔπειτα, ὕπαγε καθὼς σὲ ὠθῶ· ὁ νεκροθάπτης, καὶ δι᾽ ἡμᾶς τοὺς μεγάλους τὸ Πάνθεον, καὶ ὅλα καταῤῥέουσιν εἰς ἕνα λάκκον. Τέλος. Τετέλεσται. Ἐνθάδε κεῖται. Ἐξεμπέρδευσεν ὅλος ὁ λογαριασμός. Ὄχι, κάθηνται καὶ μοῦ παριστοῦν τὸν θάνατον ὡς νὰ ἦτο λειποθυμία. Ὁ θάνατος εἶναι θάνατος, πίστευσε εἰς τοὺς λόγους μου. Ὅτι ἔπειτα ὑπάρχει ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος κάποιος, ἔχων τί νὰ μὲ εἰπῇ, αὐτὰ εἶναι κωμῳδίαι. Ἐπινοήσεις γραϊδίων. Ὁ Παπούλας διὰ τὰ παιδιὰ, ὁ Ἰεχοβὰ διὰ τοὺς ἄνδρας. Αἴ, δεσπότη μου! ἡ αὔριον ἡμῶν εἶναι ἡ νύξ. Ὄπισθεν τοῦ τάφου, ἄλλο δὲν ὑπάρχει εἰμὴ μηδὲν, καὶ ἄλλο μηδὲν, καὶ ἄπειρα μηδὲν, ὅλα ἴσα. Ὑπῆρξες εἰς τὴν ζωήν σου Σαρδανάπαλος, ὑπῆρξες ἅγιος Ἀντώνιος, ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μηδέν. Ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια. Ἰδὲ λοιπὸν νὰ ζῇς ὑπὲρ πάντας καὶ πάντα. Ποίει χρῆσιν τοῦ ἐγώ σου ἐνόσῳ τὸ ἔχεις καὶ τὸ κρατεῖς. Εἰλικρινῶς σὲ λέγω, δέσποτά μου, ἔχω τὴν φιλοσοφίαν μου, καθὼς ἔχω καὶ τοὺς φιλοσόφους μου. Δὲν ἀφίνω ἐγὼ τὸν ἑαυτόν μου νὰ τὸν καταβαυκαλίζουν μὲ παραμύθια. Ἀλλ᾽ ἐν τούτοις, εἶναι χρεία κάποιου πράγματος διὰ τὸν κάτω λαὸν, διὰ τοὺς *ἀξυπόλυτους*, διὰ τὴν μικρολογιὰ, διὰ τοὺς ἀθλίους. Εἰς αὐτοὺς ἂς δίδουν νὰ χάφτουν συναξάρια, χιμαίρας, τὴν ψυχὴν, τὴν ἀθανασίαν, τὸν παράδεισον, τοὺς ἀστέρας. Αὐτοὶ μασσοῦν τὰ τοιαῦτα μὲ τὸ ξηρὸν ψωμί των ἐξαίρετα. Οἱ μηδὲν ἔχοντες πρέπει νὰ ἔχουν τὸν Θεόν. Πολὺ καλά. Αὐτὸ ἐγὼ δὲν τὸ ἐμποδίζω, ἀλλὰ διὰ τὸν ἑαυτόν μου φυλάττω τὴν φιλοσοφίαν μου. Ὁ Θεὸς εἶναι καλὸς διὰ τὸν λαόν.

Ὁ ἐπίσκοπος ἐχειροκρότησεν. — Ἰδοὺ τῳόντι ὁμιλία! ἀνέκραξε. Τί ἐξαίρετον, τί θαυμάσιον πρᾶγμα εἶναι αὐτὸς ὁ ὑλισμός! Ἅ! ὅποιος τὸν ἔχει, δὲν κυλίεται πλέον εἰς τὴν πλάνην, οὐδ᾽ ἀφίνει ἀνοήτως νὰ τὸν ἐξορίζωσιν ὡς τὸν Κάτωνα, οὐδὲ νὰ τὸν λιθοβολῶσιν ὡς τὸν Στέφανον, οὐδὲ νὰ τὸν καίωσι ζωντανὸν ὡς τὴν Ἰωάνναν τοῦ Ἄρκου. Ὅσοι κατώρθωσαν νὰ προμηθευθῶσιν αὐτὸν τὸν θαυμάσιον ὑλισμὸν, ἔχουσι τὴν ἀγαλλίασιν νὰ αἰσθάνωνται ἀνεύθυνον τὸν ἑαυτόν των, καὶ νὰ σκέπτωνται ὅτι ἐμποροῦν ὅλα νὰ τὰ καταφάγωσι χωρὶς τὴν ἐλαχίστην τύψιν· τὰς θέσεις, τὰ ἀξιώματα, τὴν καλῶς ἢ κακῶς κεκτημένην ἐξουσίαν, τὰς κερδαλέας παλινῳδίας, τὰς ὠφελίμους προδοσίας, τὰς ὀρεκτικὰς πωλήσεις τῆς συνειδήσεως, καὶ ὅτι θὰ καταβοῦν εἰς τὸ μνῆμα, ἀφοῦ καλὰ τὰ χωνεύσωσι καὶ τὰ ἀποχωνεύσωσι. Εὐάρεστον πρᾶγμα, βέβαια! Δὲν τὸ λέγω διὰ τὴν εὐγενίαν σας, κύριε γερουσιαστὰ, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναμαι νὰ μὴ σᾶς συγχαρῶ. Σεῖς οἱ μεγάλοι ἄρχοντες ἔχετε, καθὼς εἴπετε, μίαν φιλοσοφίαν ἰδικήν σας, καὶ μόνον πρὸς χρῆσίν σας, φιλοσοφίαν ἐκλεκτὴν, διϋλισμένην, εἰς μόνους τοὺς πλουσίους προσιτὴν, καλὴν διὰ παντὸς φαγητοῦ ἔμβαμμα, ἀρτύουσαν ἐξαίρετα τὰς ἡδονὰς τῆς ζωῆς. Αὕτη ἡ φιλοσοφία ἠρύσθη ἐκ τοῦ βάθους τῶν πραγμάτων, ἐξεχώσθη ὑπὸ εἰδικῶν ἐξιχνιαστῶν· ἀλλ᾽ ὅμως, φερόμενοι τῳόντι γενναίως, δὲν θεωρεῖτε ὡς κακὸν τὸ νὰ ἦναι ἡ πρὸς Θεὸν πίστις φιλοσοφία τοῦ λαοῦ, σχεδὸν καθὼς ἡ χῆνα ἡ παραγεμισμένη μὲ κάστανα εἶναι τοῦ πτωχοῦ ἡ κοῦρκα ἡ παραγεμισμένη μὲ ὕδνα! (ἀκολουθεῖ.)